

VÝROČNÍ ZPRÁVA občanského sdružení TATRAMNI 2004

KURZY STARÝCH LIDOVÝCH ŘEMESEL

KOŠÍKÁŘSTVÍ - 24.4.2004

Lektor : Bubelová Miluše

Účastníků : 15

Den ve znamení šikovných rukou

Obecní úřad v Sudoměřicích u Bechyně se v sobotu 24.dubna změnil v malou manufakturu. Téměř dvě desítky žen nejrůznějšího věku a jeden zástupce silného pohlaví si dali dostaveníčko s lektorkou Miluší Bubelovou, aby nahlédli pod pokličku starého lidového řemesla - košíkářství. Do jeho tajů nás lektorka zasvětila poměrně rychle, neboť většina přítomných podobný kurz již absolvovala a nebyla to žádná „nemešla“, ba právě naopak. Nejprve jsme se všichni pustili do pletení podnosu. Hezky vybrat dno z překližky - někdo sáhl po oválu jiný po obdélníku, namočit pedig do vody, aby nasál a byl poddajný, a pak už s chutí do práce. Dařilo se všem, kdo se při práci „ztratil“, toho M.Bubelová vrátila na správnou cestu. Mezitím se organizátoři o všechny přítomné vzorně starali - nechybělo kafičko, buchta, sušenky a v poledne doporučení, kam si zajít na dobrý oběd. Odpoledne už jsme si mohli vybrat do čeho se pustíme - někdo pletl další podnos, jiný oplétal láhev, další „motal“ ošatku či obal na květináč. Jedna z žen dokonce renovovala starý proutěný kočárek a musím říct, že až bude celý dokončený, bude to skutečná paráda.

Během kurzu vládla až rodinná atmosféra a občas mezi nás zavítala i nějaká návštěva - pan starosta, jeden manžel, čísi syn a sem tam se k nám připojila a proutků se chopila i nejmladší účastnice Barborka (3 roky ???). Kolem páté hodiny jsme všichni pomalu dopletli.

Doma mi nechtěli věřit, že ošatku a podnos, který držím v ruce, nepochází z řemeslného trhu, ale že se zrodil pod mýma rukama. Také druhý den pěkně bolely, ale už se (a myslím, že nejsem sama) těším na podzim, kdy se budou plést slámové ošatky. Takže na viděnou!

S pozdravem Kateřina Menglerová

VÝROBA CHLEBOVÝCH OŠATEK - 16.10.2004

Lektor : Bubelová Miluše

Účastníků : 7

Kurz pletení ošatek měl stejně úžasnou atmosféru jakou mívají všechny Sudoměřické kurzy, nebo alespoň ty, které jsem absolvovala.

Je to zajímavá zkušenost o tom, že se doma dá vyrobit ošatka nebo i koš ze slámy nebo i trávy (o té trávě jsem to tedy vůbec netušila) a že to vyžaduje jenom se trochu v dnešní době zastavit od všeho shonu a udělat si čas a chuť taky to zkusit. Když vidím v televizi nebo i na živo ukázky výroby starých řemesel tak si říkám, že na tom nemůže nic být, práce na takové věci pěkně odsypá, vše je strašně jednoduché. Když to dokázali vyrobit dřív, proč bych to já nedokázala taky. Ale je to něco naprosto jiného, když jsem si upletla takovou ošatku vlastníma rukama. To ta práce potom dokáže ještě i po třech dnech sakra bolet. Na druhé straně ten pocit, když si nesu výrobek vytvořený vlastníma rukama, je k nezaplacení a každému bych přála aby si zkusil tyhle obě strany

mince. Jediné, co bych při takovém kurzu potřebovala, je čas. Prodloužit den alespoň o 3 - 4 hodiny. A navíc by se mi i líbilo, kdyby byl předtištěn krátký a stručný návod na výrobu. Na pole trefíme samy, žitnou slámu případně s pomocí přírodovědného atlasu poznáme, trávu nažneme a usušíme, ale do příští sklizně bude nejméně polovina zapomenuta a tak by se takový návod myslím hodil.

účastnice z Tábora

VAZBA KNIH -20.3.2004

Lektor : Černý Čestmír

Účastníků : 3

V měsíci březnu jsem se ještě s dalšími zájemci zúčastnila v Sudoměřicích u Bechyně kurzu „Vazba knih“ pod vedením lektora pana Černého.

Na začátku nám ve stručnosti pověděl o pomůckách, které k vazbě budeme potřebovat, o možnostech a úskalích při jednotlivých operacích. Hovořil o různých způsobu vazby, která se používala a používá v dnešní moderní době. Seznámil nás také s možnostmi oprav starých poškozených knih, kde je nejprve nutná oprava všech poškozených stránek, případné rozebrání na archy a postupně nové sešití s vytvořením nových desek, popřípadě oprava těch starých. Každý z nás si většinou přinesl k vazbě časopisy, ze kterých chtěl „knihu“ vytvořit. Pan Černý nás vedl krok za krokem až k vytvoření výsledného díla.

Nejprve bylo nutné tyto časopisy rozebrat na jednotlivé archy, následně upravit a srovnat tisk na sebe, zhotovit předsádky. Potom na hřbetě vytvořit zářezy na vazbový motouz, knihu sešít, hřbet zalepit klišem a začít vytvářet desky. Tyto mohou být celoplátěné nebo poloplátěné. Záleží na nás, které zvolíme a potom i zpracování desek je odlišné. Do těchto desek se připravená kniha vloží, přilepí podsádka a dílo je hotovo.

Samozřejmě to není tak jednoduché, jak tady popisuji. Jako u všech druhů řemesel i vazba knih chce hodně trpělivosti, přesnosti při zpracování a stálého zkoušení. Tento kurz se mi velice líbil, a jak zde bývá pravidlem, byl opět na vysoké úrovni. Rozhodně to nebyl zbytečně strávený čas. Znovu jsem se přesvědčila, že při troše dobré vůle, trpělivosti může i v domácích podmínkách vzniknout pěkná „kniha“, kterou se nebudeme stydět uložit i do vlastní knihovny. Rozhodně takto svázané časopisy budou vypadat lépe než někde pohozené na hromadě.

J.V., Bechyně

ROZHOVOR-SOUVISLOSTI-DOTEKY-KOMUNIKACE 04

PLÁNOVANÉ AKCE

23.duben – 25.duben dvanáctá VÝTVARNÁ HROMÁDKA

I s místními dětmi se sešlo 22 tvořivých

Letošní téma SMĚR přilákalo více místních než přespolních. I ztvárnění tématu bylo (až na výjimky) monotónní. Na chodbách Kulturního domu jsou od jara, vedle instalací z dřívějších hromádek, nainstalovány –až na výjimky- různě pojaté šipky. Pro příští rok, jehož tématem bude DIVADLO budeme více spolupracovat s tábořským gymnáziem. Pozvánky s tématem pak chci zařadit již do Novoročního přání všem zájemcům. Od tohoto kroku si slibuji zvýšenou návštěvnost HROMÁDKY.

23.červenec – 1.srpen -dvanáctý KERAMICKO-DŘEVĚNÝ SEMINÁŘ

37 seminaristů, 6 lektorů

Základní inspirací pro letošní seminář byl comics s bližším určením –Loď bláznů-. Do semináře se nazpět vrátily, seminaristy minulý rok postrádané, tak zvané rozcvičky.

Každý den před snídaní jsme si hráli „dramatácké“ hry podporující komunikaci, citlivost a fantazii. Na práci v semináři se tyto zušlechťující a kultivační hry až podivuhodně kladně projeví. Tvůrčí atmosféru kurzu např. dokladuje spontánně vymyšlený program navíc – vytvoření krátkého filmu animováním měkké (oživlé) hlíny. Vedle získávání základních dovedností v práci s hlínou byl otevřen další technologický problém. Práce s barvenou hlínou a engoby. Výrobky byly páleny v elektrické peci, v (již dosluhující) peci keltské a v koksovém mlíří. Účastníci semináře vyrobili malé keramické zvonečky, které letos platily jako permanentky na Divadlo v trávě. Pro tuto přehlídku vyráběli seminaristé i korálky. Korálky byly použity ke společné Popelčině nejmilejší hře, bez které si již účastníci přehlídky začátek tohoto festivalu ani nedovedou představit.

24. – 26.září - osmá BALÓNTATRMANIÁDA -

2 lektori, 20 účastníků

V pátek a v sobotu se modely teplovzdušných balónů a draků vyráběly. V neděli dopoledne byl letecký den. K nebi vzletly tři balony a sedm draků, které byly na akci vyrobeny. Pro příští rok nám byla nabídnuta spolupráce provozovatelů velkých balonů. Jejich vstup do naší akce bude velkým osvěžením.

Pro příklad, jak se na naše akce připravujeme, uvedu ten nejjednodušší: Návod pro výrobu jednoho druhu draka vypracoval ing.Petr Brůček – silikátový technolog -Drak malaiský jest drak létavý, konstrukce prosté, výroby nenáročné. Omylem jsme uváděli coby zemi jeho původu Jávu (snad v reminiscenci na loď, jež přiváží čaj a kávu).

Tedy drak tento konstrukcí podobá se staré české babě. Základem konstrukce jest kříž. Rozdílnost ovšem značná v poměru délek a bodě překřížení. Svislá lišta (běžný modelářský hranolek např. 5x5 či 8x8 mm) nachází se v poměru k vodorovné 1 ku 1,3 – to jest má-li svislá lišta 1 metr, vodorovná míti má 130 cm. Vodorovnou lištu pak upevníme v jejím středu ke svislé v jedné pětině shora – to jest tak, aby, máme-li svislou lištu 1 metr dlouhou, bylo překřížení 20 cm shora svislé lišty. Takto vzniklý kříž zpevníme provázkem tak, že pospojujeme konce ramen – kterýmžto pospojováním vznikne nám čtyřúhelník. Nyní již jest nutno přenést pozornost naši na potah papírový. Chceme-li na obloze obrázky všeliké poletovati uzříti, nutno je na papír obrázků těch vymalovat. Poté papír řádně přistřížený chlopněmi k provázkům se přilepí a podstata draka jest. Vodorovná lišta vzpruží se tětivou do luku tak, že tětiva v zádech draka schována. Úvaz pak vychází z překřížení (na tomto místě provázek úvazu prochází papírem a je proto vhodné papír na tomto místě zpevnit zdvojením) a zakončuje se na spodním konci svislé lišty. Délka úvazu činí 1,6 – 1,8mi násobek délky svislé lišty. Přichycení pouštěcího motouzu k úvazu mělo by být takové, aby podržíme-li draka za úvaz v tomto bodě, trčela hlava draka nad zem v úhlu as 20 stupňů. Drak malaiský sám o sobě bývá sdostatek stabilní, leč ocas bábrlový stabilitu jeho ještě zvýší.

Pak již jen louka, kopec a vítr do draků ať duje.

NEPLÁNOVANÉ AKCE

ŽIŽKA, ČERTÍ OKO a PUPEK SVĚTA

Minimálně 120 lidí

1.června vyjela, pod vedením válečného zpravodaje Jaromíra Štětiny, ze Sudoměřic u Bechyně na tříměsíční vědecko-výzkumnou cestu výprava za českými čerty. Vyjela od sochy Jana Žižky z Trocnova. Při této příležitosti byl odhalen obnovený objekt, v němž je zasazen pupek světa. Dne 31.srpna, kdy se výprava po ujetí 1000Km k Žižkovi (který tentokrátě čůral pivo) vrátila bylo (na památku palegendy o jeho sázce s čertem) odhaleno velké keramické ďáblovo oko, které bylo vyrobeno na keramicko-dřevěném semináři.

DĚTI V PLENÉRU - PRÁCE S DĚTMI PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

14 dětí a jejich matky

Po několikaleté přestávce jsme se letos opět více zaměřili na děti.

Již několik let v prvním týdnu května pořádáme v Sudoměřicích u Bechyně tvůrčí dílny pro studenty pedagogické fakulty v Plzni zaměřené na vztah lidí a okolí. Výsledkem dílen jsou vždy výtvarné, či dramaticko-výtvarné akce, instalace a objekty. Povzbuzení výsledky prací a zájmem dětí o aktivní účast na výtvarné práci, oslovili jsme několik místních matek a vybavili je papírem, barvami, pastelkami, lepidlem, tapetami, ...apod. Pak jsme se pravidelně scházeli a zvažovali možnosti spojení předškolních a školou povinných dětí na společné práci v plenéru. Výsledkem letošního zkoušení bude žádost o podporu této, na celou ČR rozšířené, činnosti.

DIVADLO JE KOMUNIKACE

BECHYŇSKÉ PERLENÍ

Desátý ročník se konal ve dnech 30.ledna až 1.února 2004.

Lektoři	Marie Kotisová a Vladimír Zajíc
Pozorovatelé NIPOS-ARTAMA	Simona Bezoušková a Jan Strejcovský
Počet souborů	10
Počet představení	10
Počet účinkujících	100
Diváků	38
CELKEM	142

JARO V BECHYNI

Dvanáctý ročník se konal ve dnech 1.dubna až 4.dubna 2004.

Lektoři	Marie Poesová, Jindřiška Bumerlová, Jaroslav Provazník, Radim Svoboda
Počet představení	15
Počet souborů	12
Počet účinkujících	155
Doprovod	20
Diváci	20

Před vlastní přehlídkou jsme ve čtvrtek 1.dubna nabídli učitelům ZŠ seminář „Dramatická výchova na ZŠ – ukázky použití strukturovaného dramatu ve výuce“. Lektorem semináře byl učitel na místní ZŠ Mgr. František Oplatek. Na semináři se učitelé seznámili s ukázkami využití některých metod a technik DV při práci ve vyučovací hodině či v samostatném předmětu. Semináře se zúčastnilo devět učitelů.

DIVADLO V TRÁVĚ

Dvanáctý ročník se konal ve dnech 30.července až 1.srpna 2004.

Lektor	- Roman Černík
Počet účinkujících souborů	- 11
Počet účinkujících	- 75
Seminaristé ze Sudoměřic	- 35
Diváci + hosté	- 418
Technické zabezpečení akce	- 9
CELKEM LIDÍ	- 538

Letošní ročník tohoto amatérského festivalu navštívilo zatím snad nejvíce mladých lidí od jeho založení. I náhodní pozorovatelé, vybírající si z přehlídky pouze jednotlivá představení, upozorňovali na nebývalý zájem mladých o DIVADLO V TRÁVĚ.

Domnívám se, že výjimečnému zájmu pomohla i mnohými odborníky zpochybňována „přísná a přesná“ dramaturgie festivalu, která vychází z pravidla: „kdo dřív přijde, ten dřív mele“. Tak se TRÁVA stala zajímavě mnohoobsažnou jak v žánrech, tak v kvalitě nabídnutých představení. DS BATETEBÁ, o sobě říká (cituji) „Vyrostli jsme z „Trávy“ a hrajeme hlavně na Trávě ...“ I to dokládá specifičnost festivalu. DIVADLO V TRÁVĚ ostatně svým představením (které hrál i na letošní Loutkářské Chrudimi) zahajoval Tomáš Machek, též vyrostlý z bechyňské Trávy.

NAHLÍŽENÍ

Patnáctý ročník se konal ve dnech 21.října až 24.října 2004.

Této celostátní dílny středoškolské dramatiky a mladého divadla se aktivně zúčastnilo 80 mladých lidí ze sedmi souborů, kteří zahráli devět představení. Na páteční dopolední představení, k mé velké radosti, přivedl pan učitel František Oplatek své žáky z místní ZŠ. O představeních se živě, otevřeně a velice vstřícně diskutovalo. Nesmírně jsem si vážil schopnosti mladých lidí nejen otevřeně hovořit o kladech i záporech představení druhých souborů, ale i tvůrčím způsobem přijímat připomínky druhých na jejich vlastní vystoupení. Právě tyto diskuse mi opět potvrdily, že dlouhodobá práce hlavního přípravného štábu NAHLÍŽENÍ, Hany Budínské, Jakuba Huláka, Jaroslava a Jiřího Provazníka nese velice hodnotné ovoce. Pozoruhodné byly dílny, práce v nich i jejich výsledky. Na závěr musím připomenout že diskuse s velkým nadhledem a přehledem glosovali a usměrňovali odborní lektori Marie Poesová a Tomáš Žižka. Konkrétně u Tomáše Žižky jsem si vzpomněl na touhu mnoha divadelních přehlídek a festivalů mít ve svém lektorském sboru odborníka, který se dokáže překvapivě, leč srozumitelně a přehledně, podívat na diskutovaný problém ze zcela jiné strany a nabídnout auditoriu zevšeobecnující názor. Fundovaný a skromný Tomáš Žižka tuto roli v letošním NAHLÍŽENÍ splnil.

FAUSTOVÁNÍ

Třináctý ročník se konal 29.října až 31.října 2004.

Lektor: Luděk Richter

Aktivní pozorovatel z NIPOS-ARTAMA: Štěpán Filčík

Inspirativní představení o nichž se v rámci tvořivé dílny hovořilo: 3

Představeníček vzešlých z dílny: 6

Seminaristé: DS HOP-HOP 10

Sokolové z Prahy 2

Loutkáři z Jihlavy 2

Loutkáři ze Středních Čech 3

Loutkáři z Jižních Čech 0

Poloseminaristé (studenti plzeňské pedagogické fakulty, kteří se zúčastňovali pouze rozborů představení): 15

Diváci, kteří přišli v sobotu odpoledne na pohádku: 50

Ostatní diváci: 10

Mám-li Faustování hodnotit, dovolím si vyjádřit potěšení nad vzrůstajícím (i když stále ještě pro mě neuspokojujícím) zájmem seminaristů. Vysoká kvalita lektora a vstřícní, především mladí, seminaristé dala základ úspěšnému víkendovému semináři.

Sudoměřice u Bechyně

Leden 2005

Josef Brůček
Tatřman